

MENNESKELIG INDSIGT

At træne børn i at få mere menneskelig indsigt handler om at styrke deres empati, forståelse for andres følelser og evne til at aflæse sociale situationer. Giv eksempler som at hjælpe en ven, der er ked af det, eller at lytte til nogen, der har brug for at tale.

Derefter kan du eventuelt lade eleverne stifte bekendtskab med Ronja Røverdatter. Ronja viser empati, især i sit venskab med Birk, selv når deres familier er i konflikt. Hun viser forståelse og omsorg på tværs af deres forskelligheder.

Postmand Per er også kendt for altid at hjælpe folk i sin landsby, Grønnedal, hvor han kører ud med post og løser små problemer for de lokale. Uanset om det gælder et praktisk problem eller en personlig bekymring, viser Per forståelse og omtanke for de mennesker, han møder på sin vej.

Hele styrkearbejdet i sig selv er et stort arbejde med menneskelig indsigt, så alle bogens øvelser vil være relevante, men her følger et par yderligere praktiske måder at arbejde med denne karakterstyrke på:

- Følelser: Kig på kort, der viser personer med forskellige ansigtsudtryk, og bed eleverne gætte, hvilke følelser der er på spil. Tal også om, hvornår de selv har stået med en lignende følelse.
- Rød, gul, grøn og grå adfærd. Lær eleverne de forskellige adfærdsfarver (se kapitel 5).
- Skuespil og små rollespil, hvor børnene skal udtrykke forskellige følelser.
- Samtale i forbindelse med konflikthåndtering: "Hvad tror du, der skete for den anden?" "Hvordan tror du, den anden havde/har det?"
- Lær om mangfoldighed: Introducer eleverne for forskellige kulturer og tal om, hvordan mennesker kan føle og synes forskelligt. Fx er synet på en ko eller en gris meget forskellig fra kultur til kultur. I kan også afprøve sange og danse fra hele verden og tale om forskellige traditioner og måder at fejre dem på.

Del situationer

Lav kort med illustrationer af forskellige situationer, hvor børnene skal tænke på, hvordan de ville handle med omtanke og forsigtighed. Fx:

- Der kommer en ny elev i klassen, som ikke kender nogen. Hvordan kan du få ham eller hende til at føle sig velkommen?

(På næste side er der 14 eksempler, som er lige til at bruge som kort i klassen).

Træk et kort og lad eleverne drøfte, hvordan de vil løse scenarierne. Det kan enten foregå parvis eller i små grupper. Eleverne kan eventuelt skrive de gode råd op.

Refleksion

Efter aktiviteterne skal børnene tale om, hvad de har lært om omtanke og forsigtighed. Her er nogle spørgsmål til refleksion:

- Hvordan følte du, da du hjalp nogen?
- Hvad var vigtigt at huske, når du var forsigtig?
- Hvordan kan vi være mere omsorgsfulde og forsigtige i vores hverdag?

En ny elev i klassen: "Der kommer en ny elev i klassen, som ikke kender nogen. Hvordan kan du få dem til at føle sig velkommen?"

En ven falder på legepladsen: "En af dine venner falder og slår sig i frikvarteret. Han ser ud til at være ked af det. Hvad kan du gøre for at hjælpe ham?"

En trist klassekammerat: "En af dine klassekammerater virker trist, fordi han har haft en dårlig morgen. Hvordan kan du støtte ham?"

Ekskludering i legen: "Du lægger mærke til, at en elev altid bliver valgt sidst til boldspil. Hvordan kan du få hende med på en måde, der får hende til at føle sig værdsat?"

Skænderi mellem venner: "To af dine venner skændes og vil have dig til at vælge side. Hvordan kan du hjælpe dem med at finde en løsning uden at gøre situationen værre?"

En ven mister noget vigtigt: "En ven har mistet sin nye smarte t-shirt til idræt. Den betyder meget for hende. Hvad kan du gøre for at støtte hende?"

At lytte til andres problemer: "En klassekammerat fortæller dig om et problem derhjemme, som gør ham ked af det. Hvad kan du gøre for at vise, at du lytter og forstår?"

Når nogen bliver drillet: "Du ser en kammerat blive drillet af andre. Hvordan kan du hjælpe, uden at situationen bliver værre for personen?"

En anderledes tradition eller kultur: "En klassekammerat fejrer en tradition eller har en kultur, du ikke kender. Hvordan kan du vise interesse og respekt for det?"

Når nogen ikke har nogen at lege med: "I frikvarteret ser du en kammerat, der sidder alene og ser trist ud. Hvordan kan du få ham med i legen og få ham til at føle sig velkommen?"

At hjælpe en, der har svært ved noget: "En klassekammerat har svært ved en opgave og virker frustreret. Hvordan kan du tilbyde din hjælp uden at få hende til at føle sig utilpas?"

Når man er uenig med en ven: "Du og en ven er uenige om, hvad I skal lege eller lave. Hvordan kan du finde en løsning, der gør jer begge glade?"

At give ros til andre: "En klassekammerat har lavet noget flot eller har klaret sig godt i sport eller en anden fritidsaktivitet. Hvordan kan du vise din anerkendelse på en ærlig og venlig måde?"

Når nogen gør noget forkert: "Du ser én gøre noget, som ikke er okay, fx at snyde i et spil eller stjæle noget. Hvordan kan du hjælpe hende med at forstå, at det er forkert, uden at gøre hende flov?"